

FORM nr 4 / 2017

Kjerneelementer i Kunst og håndverk

Ny generell del av læreplanen, *Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen*, ble fastsatt i kongelig resolusjon 1. september 2017. Den skal danne grunnlaget for utviklingen av de nye læreplanene som etter planen skal tas i bruk 2020-2021. Det er ikke store overraskelser i den nye overordnede delen og de tre tverrfaglige temaene som ble presentert i Stortingsmelding 28 (2015-2016). *Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet*, er videreført. De tre er: *folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap og bærekraftig utvikling*. Alle disse tre har allerede plass i eksisterende læreplan (K06) og kan med fordel gjøres enda tydeligere i de nye læreplanene for Kunst og håndverk. For eksempel tas flere og flere avgjørelser i samfunnet på grunnlag av visuelle representasjoner, noe som setter elevenes visuelle kompetanse inn i et demokratisk medvirkningsperspektiv.

Utdanningsdirektoratet har nedsatt grupper som skal foreslå kjerneelementer i de ulike fagene, og på sine nettsider skriver de: «Fagets kjerneelementer er det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget, det mest betydningsfulle innholdet elevene skal arbeide med i opplæringen.» Det som beskrives som kjerneelementer er tilnærmet likt det som ligger i lærerutdanningenes fagdidaktiske profil, nemlig stadige drøftinger om hva elevene skal lære og begrunnelser for hvorfor dette lærestoffet er viktig.

I følge Utdanningsdirektoratets nettside skal prosessen knyttet til fastsettelsen av kjerneelementene være åpen og det legges opp til høringer. Det er bra. Ved flere anledninger har jeg, og flere med meg, hevdet at ferdigheter innen *tegning* står helt sentralt i oppbyggingen av elevenes evne til visuell kommunikasjon. Det går en tydelig progresjon fra barnets enkle håndtegning på papir til mer kompliserte dataspill og datasimuleringer av prosjekter og produkter. Gjennom at elever får trene på å tegne det de ser (observasjonstegning) eller husker (hukommelsestegning), så opparbeider de øye-hånd-koordinasjon og dermed kompetanse i å visualisere ideer (forestillingstegning). De får også trening i å utvikle ulike sjangere innen tegning, fra det frie kunstneriske til det mer eksakte matematiske (projeksjonstegning).

I et demokratisk perspektiv er det ikke tilstrekkelig å bare kunne «lese» visuell informasjon, elevene må også tilegne seg ferdigheter slik at de selv kan kommunisere visuelt. Dette bygger på et kunnskapssyn som utvikler elevenes helhetlige kompetanse.

Liv Merete Nielsen
Professor
Høgskolen i Oslo og Akershus